

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3171/2019
31.10.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића, Зоране Делибашић, Бисерке Живановић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Добрила Милетић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., ради утврђења прва својине, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4074/18 од 26.02.2019. године, у седници већа одржаној дана 31.10.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4074/18 од 26.02.2019. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4074/18 од 26.02.2019. године и пресуда Основног суда у Крагујевцу П 8496/16 од 12.01.2018. године у делу првог става изреке, тако што **СЕ УТВРЂУЈЕ** да уговор о поклону непокретности Ов 14449/2010 од 27.10.2010. године закључен између туженог и ВВ не производи правно дејство.

У преосталом делу ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4074/18 од 26.02.2019. године, **ОДБИЈА СЕ** као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П 8496/16 од 12.01.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да се у односу на туженог ББ из села ... утврди да је тужилац по основу куповине власник $\frac{1}{2}$ идеална дела на непокретностима уписаним у лист непокретности .. КО ..., и то на кп.бр. .. - ливада IV класе површине 1.59,75 ха и кп. бр. .. - ливада V класе површине 0.39,34 ха, тако да уговор о поклону непокретности Ов ../2010 од 27.10.2010. године закључен између ВВ и туженог у том делу не производи правно дејство, што је тужени дужан признати и дозволити да се тужилац на основу ове пресуде упише као сувласник у идеалном делу од $\frac{1}{2}$ наведених катастарских парцела код Службе за катастар непокретности у ..., у року од 15 дана од дана пријема правноснажности пресуде под претњом принудног

извршења. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 4074/18 од 26.02.2019. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П 8496/16 од 12.01.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, са позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку (ЗПП), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако Врховни касациони суд оцени да је потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначити судску праксу или дати ново тумачење права (посебна ревизија).

У конкретном случају, по оцени Врховног касационог суда, има места одлучивању о посебној ревизији тужиоца ради тумачења права - одредбе члана 66. Закона о облигационим односима и односа између привидног (симулованог) уговора и уговора који исти прикрива.

Из тог разлога, одлучено је као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је тужиочева ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац и тужени су рођена браћа. Странке живе у породичном домаћинству који чине њихови родитељи, супруга и деца тужиоца. Породично домаћинство странака се бави пољопривредом, претежно узгојем стоке, а тужилац је и у радном односу. Током 2010. године странке од продавца ВВ купују спорне парцеле по цени од 8.730 евра и о томе закључују усмени уговор о купопродаји. Продавцу је цена исплаћена у три рате, од новца који је обезбеђен продајом стоке коју је гајило породично домаћинство странака и позајмљеним износом од 1.500 евра. Странке и њихов отац су постигли усмени договор да се спорне парцеле „преведу“ на туженог, јер је он имао намеру да остане на селу и бави се пољопривредом. Тужени је на основу тако постигнутог споразума са ВВ закључио уговор о поклону предметних парцела на којем су потписи уговарача оверени код суда 27.10.2010. године, под Ов. ../2010. Уговор о поклону закључен је како би се смањили трошкови преноса права

својине. Тужени се на основу тог уговора у катастру непокретности уписао као власник предметних парцела.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев.

По налажењу првостепеног суда, нису испуњени услови за утврђење права сусвојине тужиоца на спорним непокретностима јер не постоји уговор о продаји закључен у законом прописаној форми. Осим тога, тужени је у катастру непокретности уписан као њихов власник на основу уговора о поклону закљученог са претходним власником и на основу усменог договора чланова породичне заједнице, а тужилац није доказао да су непокретности купљене искључиво од лично његових новчаних средстава.

Другостепени суд прихвата разлоге наведене у образложењу првостепене пресуде и сматра да је материјално право правилно примењено. Жалбене наводе да је у овом спору требало применити члан 66. став 2. Закона о облигационим односима јер постоји симуловани уговор о поклону који прикрива дисимуловани уговор о продаји, суд сматра ирелевантним зато што је неспорно утврђено да је између странака као купаца и ВВ као продавца закључен уговор о купопродаји непокретности и да је продајна цена исплаћена новцем стеченим радом у породичном домаћинству, а постојао је и договор странака са оцем да се непокретност „преведе“ на туженог који је одлучио да остане на селу и бави се пољопривредом.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се ревизијом указује да је погрешно примењено материјално право приликом одлучивања о делу захтева за утврђење да закључени уговор о поклону не производи правно дејство.

Према одредби члана 66. Закона о облигационим односима, привидан уговор нема дејство међу уговорним странама (став 1), али ако привидан уговор прикрива неки други уговор, тај други важи ако су испуњени услови за његову правну ваљаност (став 2).

У конкретном случају, уговор о поклону Ов. 14449/2010 од 27.10.2010. године је привидан (симуловани) правни посао. Ранији власник спорних парцела није имао намеру да их поклони туженом, а уговор о поклону су закључили искључиво у циљу смањења трошкова преноса права својине. Због тога овај уговор, као привидан (симуловани) правни посао не производи правно дејство у смислу наведеног члана 66. став 1. Закона о облигационим односима.

Међутим, тај уговор прикрива уговор о купопродаји непокретности као дисимуловани уговор који важи у смислу члана 66. став 2. Закона о облигационим односима, јер су испуњени услови за његову правну ваљаност - закључен је у форми прописаној чланом 4. став 1. тада важећег Закона о промету непокретности и извршен је у целини.

Тужилац ипак на основу дисимулованог уговора о купопродаји не може стећи право сусвојине јер није уговорна страна у том правном послу. Евентуална исплата продајне цене искључиво од његових средстава не чини основаним његов стварно правни захтев, већ представља основ за истицање облигационоправног захтева према туженом као власнику предметних непокретности. Тужбени захтев за утврђење права сусвојине не би био основан ни у случају да су спорне непокретности стечене у породичној заједници, у складу са чланом 195. Породичног закона, јер поднетом тужбом нису обухваћени сви чланови породичне заједнице који се у овом спору налазе у положају нужних супарничара из члана 211. став 1. ЗПП.

Сходно изложеном, нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права у погледу одлуке о одбијању дела тужбеног захтева којим је тужилац тражио утврђење свог права сусвојине са одређеним идеалним уделом.

С тога је, на основу члана 414. став 1. и члана 416. став 1. ЗПП, одлучено као у другом и трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић